

Οραία ἀλληλογραφία κατηγορεῖτο, καθ' ὅτι ἡ μόνη γυνὴ καθ' ἧς ἡ Θηρεσία ἐδικαιοῦτο νὰ τρέφῃ ἐτι ἱκνὴν ζηλοτυπίας, ἡ Κλοτίλδη δὲ Σενέβ, ἣν ἐκεῖνος εἶχεν ἀγαπήσει ποτέ, δὲν εἶχε πλέον δώσει σημεῖα ζωῆς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐτι τοῦ γάμου των. Ἀλλ' αἰθνὴς ἐνεθυμήθη ὅτι ἡ Ἔρμα τῷ εἶχε γράψῃ αὐθυμερόν!... Ὡστε ἡ ὅλη ἐξέλιξις τῆς θλιβερᾶς ἐκείνης σκηνῆς, ἡ συγκοπή, τὰ δάκρυα, ὁ πυρετὸς τοῦ πάθους οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἡ χυδασιότατη συζυγικὴ ὀργή, ἧς βεβαίως δὲν ἦτο ἄξιος! Ὅποια ἀπάτη! ἔδρεχεν ἥδη τὰ χεῖλη ἐν πικρῷ καὶ παγετῷ πόματι, ἐν ᾗ στιγμῇ ὠνειρώττειν ὅτι πίνει μέθυ θαλπερὸν καὶ γλυκύτερον μέλιτος!...

Ἐνεκα τῆς εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἥκιστα κατενόει τὸ φλογερὸν τῆς ζηλοτυπίας συναίσθημα, τὴν ἐμπαθῆ ταύτην ἀλλὰ καὶ ὑψηλὴν ἅμα ἀδικίαν, ἣν καὶ αἱ τελειόταται ἐτι γυναικεῖαι καρδιαὶ ἐγκλείουσι. Τὴν ἐκρηξίν αὐτῆς οὐδέποτε τέως ἐδοκίμασε, διότι καὶ οὐδέποτε πρότερον ἠγαπήθη εἰλικρινῶς καὶ περιπαθῶς, ἐγνωρίζε δ' αὐτὴν μόνον ἐκ τῶν περιγραφῶν διαφόρων φίλων, οἵτινες, ὡς ὅλοι οἱ ἄνδρες, ἐχαρακτήριζον αὐτὴν ὡς τὴν δεινотάτην τοῦ βίου των μάστιγα, ὡς τὸ χειρίστον κακόν, ὅπερ διὰ σθεναρᾶς χειρὸς ὀφείλει ν' ἀποκόπτῃ τις πρόοριζα· ὅθεν ἀπαλλαγῆς τῶν λευκοτάτων χειρῶν, αἵτινες περιέβαλλον τὸν τράχηλον αὐτοῦ ὡς μαργαρώδες περιδέλαιον, ἐφίλησε τὸ μέτωπον τῆς νεαρᾶς γυναικός, καὶ κρατῶν τὴν μικρὰν αὐτῆς χεῖρα, ἥτις ἔκαie πυρετωδῶς, εἶπε:

— Λοιπὸν μόνον καὶ μόνον ἔνεκα τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς κλαίεις καὶ λιποθυμεῖς καὶ πυρέδσεις!... Ἐνεκα τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἐξαδέλφης μου!... ὦ, ἡ ταλαίπωρος Ἔρμα! ἂν τὸ ἐγνώριζε...

Ἡ μικρὰ χεὶρ συνεσπάρθη σπασμωδῶς, καὶ διὰ φωνῆς ὑποκώφου, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπλανῶς πρὸ αὐτῆς προσοηλοῦσα, ἡ Θηρεσία ἀπῆντησε:

— Τὴν καταρῶμαι!...

— Σὺ, σὺ τὸ λέγεις! ἀνέκραξεν ἐκεῖνος· σὺ, ἥτις μ' ἐπέπληξες πολλάκις διότι δὲν νύχουμην ἀγαθὰ εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας, εἰς τοὺς θέλοντας νὰ μᾶς καταστρέψωσι!... σὺ! τί κακὸν λοιπὸν σοὶ προὔξεν· σὲ αὐτὴ ἡ γυνή; ἐννοεῖς ὅτι ἡ ζηλοτυπία σου μᾶς πλῆττει ἀμφοτέρους διὰ τῆς αὐτῆς βολῆς, ἐμὲ ὡς ἄνθρωπον ἄνευ εὐθύτητος, ἄνευ λόγου, ἐκείνην ὡς ἀπιστον φίλην, ὡς ἀνέρον προδοτίδα;

— Ἡ ζηλοτυπία μου εἶναι ἰσχυρότερα ἐμοῦ! ἀπῆντησε στεναλῶσα ἡ Θηρεσία· δὲν ἠδυνήθη νὰ κατανικήσῃ ἑαυτήν.

— Ἀφελὲς παιδίον! τί λοιπὸν δὲ ἀνυσχεῖ; γνωρίζω τὴν Ἔρμαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ γάμου της· δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐρωτοτροπῶ πρὸς αὐτὴν ὅταν ἦμην ἀκόμην ἐλευθερός; ἀλλὰ τοῦτο οὐδὲ κἂν τὸ ἐσκεφθὲν ποτέ· πρὸς τί λοιπὸν θὰ τὸ ἐπραττον σήμερον; Ἀλλοίμονον, μήπως ἔχω καιρὸν νὰ ἐνασχολῶμαι εἰς ἄλλας γυναῖκας, ἐγώ, ὁ ὁποῖος μὲ τόσων λυπνῶν ἀπομακρύνομαι ἐπ' ὀλίγον ἀπὸ σου χάριν τῶν ἀνοήτων ἐκείνων ὑποθέσεων ὅταν εἰμθα εἰς Παρισίους;

— Ναί, ἀλλ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν διακρίνεις ἀπὸ τῶν ἄλλων· εὐχαριστεῖσαι μαζὶ της, χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην σου, εἶναι ἡ μόνη γυνή, ἡ ὁποία ἐξαδκεῖ ἐπιτροπὴν ἐπὶ σοῦ!

— Ναί, διότι φανερῶς, εἶναι ἡ μόνη εἰλικρινὴς φίλη μας.

— Θὰ τῇ ἀπαντήσης;

— Τὸ ἐπραξα ἥδη· ἐδο ἥσυχος! οὐ ἡ ἰδία ἂν ὑπεγόρευες τὴν ἐπιστολὴν μου δὲν θὰ ἦτο γεγραμμένη μὲ πλείονα φρόνησιν... διὰ τί ἀποσύρεις τὴν χεῖρά σου;

— Τρέμω!... ἀπῆντησεν ἡ Θηρεσία ἀνασύρουσα τὸ πέπλωμα μέχρι πώγωνος.

Ἐπὶ στιγμὴν ὁ Ἀλβέρτος ἀμφιρρέπων, μικροῦ δεῖν ἀνέκραξε πρὸς τὸν σύζυγόν του:

— Τρέμεις!... θερμάνθητι λοιπὸν ἐδῶ εἰς τὴν φλόγα τῆς καρδίας μου! ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ἔρμαν, καὶ τὸνομά της ἐτι ἄς ἐξαλειφθῇ ἐσραεῖ ἀπὸ τῆς μνήμης ἡμῶν. Αὐριον τὸ ἔσχατον θὰ ἴδῃ τὴν γραφὴν μου, καὶ ἂν ποτε δευτέρως φάκελλος φέρων τὸ μονόγραμμά της εὐρεθῇ περιπλανώμενος ἐν τῷ οἴκῳ ἡμῶν, αὐτὴ αὐτὴ ἡ χεὶρ σου ἄς τὴν παραδώσῃ ἀνηλεῶς εἰς τὰς φλόγας, πρὶν ἢ τὴν ἐγγίσῃ ἐγώ!

Οὕτω θ' ἀπεκρίνετο πᾶς κοινὸς ἄνθρωπος, ὑπισχυρόμενος πρὸς ἑαυτὸν ἐνδομύχως τὸ νὰ θέσῃ ἐφεξῆς ἐν χρήσει τὴν διὰ ζωῆς φωνῆς συνεννόησιν. Ἀλλ' ὁ Ἀλβέρτος δὲν ἠνείχετο οὔτε τὴν ὑπόνοιαν, οὔτε τὴν ἀδυναμίαν, οὔτε τὴν ἀσυνέπειαν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν, ἀνεπαρκῶς γινώσκων τὴν γυναικεῖαν φύσιν, συνεμερίζετο τῆς πλάνης τῶν ὁμοφύλων αὐτῷ, οἵτινες γενικῶς ποθοῦσι ν' ἀγαπῶνται ἐμπαθῶς ἀλλ' ἄνευ ζηλοτυπίας, καὶ οἵτινες σθεννύουσι λεληθότως τὸ πάθος, ἀνοικτιρμόνως τὴν ζηλοτυπίαν φονεύοντες.

Οὐχ ἥττον ἐξηνάγκασεν ἑαυτὸν ὅπως ἀγάγῃ εἰς πέρας μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ψυχραιμίας τὴν ἠθικὴν θεραπείαν ἣν ἀνέλαβεν. Ἐτεινεν ὅθεν πρὸς τὴν Θηρεσίαν τὴν διάσημον ἐπιστολὴν, λέγων:

— Πρὸς τιμωρίαν σου θ' ἀναγνώσης αὐτὰς τὰς σελίδας. Θὰ ἴδῃς ὅτι ἡ γράφουσα εἶναι γυνὴ φιλόφρων καὶ δεξιὰ, ἐὰν δὲ νομίσης ὅτι ἡ πολυμήχανος δεξιότης της πολὺ μακρὰν ἐκτείνεται, ἐνθυμήθητι τὴν ἐμφαντικὴν ἐκείνην ἐρώτησιν τοῦ Σαμπενουά: «Γνωρίζετε τὸν Μοντουσέ;» Ἡ προσέγγις εἶναι παράδοξος.

Ἡ κόμπουσα, κατ' ἐπιφάνειαν ἡρεμήσασα, ἀνέγνω τὸ ἐγγράφον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Φεῦ! μήτοι δὲν εἶχεν ἀκούσει αὐτοστιγμῇ ἐπαίνους πρὸς τὴν γράψαν; Ἀλλ' ἀνακτῆσασα τὸ ἐφ' ἑαυτῆς κράτος ἠρώτησε διὰ φωνῆς ἀτρεμεῖς:

— Λοιπὸν θὺ ἐπιδιώξωμεν τώρα τὰς σχέσεις τῆς κ. Σανδολέν;

— Ὡ! Θεέ μου! ὅχι· ἀνέκραξεν ὁ σύζυγός της, τοῦ ὁποίου ἡ δυσθυμία δὲν εἶχεν ἐτι ὅλως ἐξατμισθῇ. Αὐτὴ δὲν ὁμοιάζει διόλου τὴν Ἔρμαν· ἡ Σανδολέν εἶναι φιλάρεσκος, διεφθαρμένη, ἀνευλαβής! Ἀπαξ μόνον ἂν τὴν ἐβλεπον, εἶμαι βεβαίωτος ὅτι σὺ θὰ ἐπασχες νευρικὰς κρίσεις σφοδρότερας τῆς σημερινῆς.

— Φίλε μου, θέλεις νὰ μὲ πιστεύσης; σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι δὲν θὰ ζηλοτυπῶ πλέον· μὲ ἐπειδες, ἡ μάλλον μ' ἐθεράπευες. Ὅχι, ποτὲ πλέον δὲν θ' ἀνατείλῃ ἐφ' ἡμᾶς ἡμέρα ὡς ἡ σήμερον! Συγχώρησόν μοι διὰ τὸ γελοῖον θέαμα, τὸ ὁποῖον σοὶ παρουσιάσα! Ὡ! νὰ λιποθυμήσῃ ἐγὼ ὡς ἀνόητος!... Παρόμοιον πρᾶγμα δύο μόνον φορὰς μοὶ συνέβη καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μου...

Καὶ ἐσίγησε, μὴ θέλουσα νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν συγκίνησιν, ἥτις ἤρχετο καταλαμβάνουσα αὐτήν, ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς πρώτης ἐκείνης δυσκολίας, ἣν ὑπέστη τὴν προτεραιὰν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ περιβάλλετο τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα. Ὁ δὲ Ἀλδέρτος κατανοήσας τὰς συναισθήσεις αὐτῆς, τῇ εἶπε :

— Μὴ μετανοεῖς λοιπὸν δι' ὃ τι ἐπραξες τότε, τὴν στιγμήν ταύτην πλέον ἢ τότε σὲ ἀγαπῶ ! Μάρτυς ὁ Θεὸς περὶ τῆς ἀδόλου πίστεως τῆς καρδίας μου ! . . . δὲν μὲ πιστεύεις ;

— Πιστεύω, ἀπῆντησεν ὑπεκφεύγουσα, ὅτι μοὶ ἔδωκες πᾶν ὃ τι ἀνὴρ δύναται νὰ δώσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ !

Ὁ Ἀλδέρτος οὐδόλως ἐνόησε τὴν ὑπερτάτην πικρίαν τῆς φράσεως, καὶ ἐγγυτάτῳ τῶν ροδοχρόων ὤτων τῆς πεφιλημένης γυναικὸς τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἐψέλλισαν ἡδέας παρακλήσεις συγγνώμης. Ἐκείνη διὰ φωνῆς ἥτις αἰφνιδίως ἀπέβη τρυφερὰ ὡσεὶ μητρὸς λαλιά, ἀπεκρίνατο :

— Αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν συντετριμμένην, ὥς συμβαίνει πάντοτε μετὰ τὸ δραστήριον φάρμακον. Ὑπαγε ! μὴ φοβεῖσαι τίποτε ! καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ, θὰ ἦσαι εὐδαίμων !

— Ἀλλὰ θὰ ἦσαι καὶ σὺ ἐπίσης ;

— Ἐγὼ εἶμαι ἤδη ! . . . καλὴν νύκτα ! σὲ ἀγαπῶ ὥς ὀφείλω.

Ἡ Θηρεσία τὴν νύκτα ἐκείνην ἐκλαυσεν ἐπὶ μακρόν . . . ἐξ υπερβολικῆς εὐδαιμονίας ἡρᾶ γε ; . . .

I

Μετά τινος ἡμέρας εὔγε μεταξὺ τῶν ἄρτι κομισθέντων γραμμάτων φάκελλον ὑπερβολικῶς ἀρωματώδη ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ διεύθυνσις αὐτῆς ἐπεγράφετο διὰ χαρακτῆρων μίκρους ἡμίσεως ἑκατοστομέτρου τοῦθ' ὅπερ διὰ τὴν κομψευσμένην κοινωνίαν ἀποτελεῖ τὸν ἐν χρήσει οὐρανὸν τῆς γραφῆς, ἅμα δὲ καὶ τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος, τοῦ πληροῦντος τὴν σελίδα δι' ὅσον ἐνεσθὶν ὀλίγων λέξεων.

Ὁ φάκελλος περιεῖχε τεμάχιον χάρτου χρώματος φαιοῦ μαργαροειδοῦς, κεχαραγμένον διὰ πλατειῶν ἀργυρῶν γραμμῶν, καὶ διὰ μονογράμματος δυσδιακρίτου ἐκ πρώτης ὄψεως. Τούναντίον ὅμως οἱ εὐμεγέθεις χαρακτῆρες τοῦ περιεχομένου καὶ μακροῦθεν ἀνεγινώσκοντο :

« Συγγώμην, κυρία, ἐὰν ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς γειτονος ἐτόλμησα νὰ σᾶς ἐνοχλήσω διενεργοῦσα ἔρανον ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν. Φίλη μου τις, ἡ δούκισσα δὲ Λωταρέ, διοργανίζει ναυσιδρομίας ὑπὲρ σκοποῦ φιλανθρωπικοῦ, καὶ ἐγὼ δὲ αὐτὴ ναυλῶ πλοῖον, ὅπερ θὰ μετακομίσῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὁχθὴν ὅσους θὰ εὐδοκήσωσι ν' ἀποτίσωσι τὸ ὑπέρογκόν πως τῶν ναύλων ποσόν, ὅπερ μαντεύετε βεβαίως εἰς τίνος θὰ μερισθῇ. Κρατῶ μέχρι τοῦδε ναυσιδρόμους τινάς, θὰ ἔχαιρον δὲ μεγάλως ἐὰν ἐπὶ τοῦ καταλόγου μου ἦδυνάμην νὰ ἐγγράψω καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν καὶ τοῦ κ. δὲ Σενάκ.

« Καὶ ὁμολογῶ μὲν ὅτι ἡ αἰτισίς μου εἶναι ὀχληρά, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὑπενθυμίζω ὑμῖν ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ἐν Σαβοΐᾳ συμπατριωτῶν ἡμῶν, ἄλλως τε δὲ

εὐρισκόμεθα ἐν Ἑλβετίᾳ, ἥτις εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ χώρα τῶν ἱτομικῶν ἐλευθεριῶν.

Ἡ ὑμετέρα γείτων καὶ θεράπων.

Μαργαλνή Σανδολέν.

Τῆς ἐπιστολῆς ληφθεῖσης ἐν ὥρᾳ γεύματος, ἡ Θηρεσία ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς τὸν σύζυγόν της κατέναντι καθήμενον, ἐφάνη δὲ ὁλοσχερῶς ἀπερροφημένη ὑπὸ τῆς ἀναγνώσεως ἄλλων γραμμάτων, ἀλλ' ἡ χεὶρ της ἔτρεμεν ἐπαισθητῶς.

— Ὅποια γραφὴ ! ὁποῖος χάρτης ! ὁποία ὑπογραφή ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλδέρτος ὅστις ἐξηρεθίζετο δεινῶς βλέπων τὸ ἀκαθῶδες θέμα τιθέμενον καὶ αὐθις ἐπὶ τοῦ τάπητος !

Καὶ ἐγερθεὶς ἀπὸ τῆς τραπέζης ἤρξατο βηματίζων ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ μεγαλοφώνως λέγων :

— Ἀναμφιδόλως ἡ τρελλοεξαδέλφη μας ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν αὐτὰ τὰ διπλωματικά πραξικοπήματα χωρὶς καὶ νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπάντησίν μου. Δὲν ὑποθέτεις βεβαίως ὅτι ἐγένετο νέα ἐναρξίς ἀλληλογραφίας μεταξὺ μας, ἢ καὶ ὅτι ἐγὼ προὐκάλεσα οὕτως ἢ ἄλλως αὐτὴν τὴν ἀδιακρίτον πρόσκλησιν.

— Προκειμένου περὶ ἐράνου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἀδιακρισία δὲν ὑπάρχει.

— Ναί, ἀλλὰ ἡ κ. Σανδολέν γνωρίζει βέβαια τί περιέχεται ἐν τούτῳ· ἐὰν ἀποδεχθῶμεν, εἶναι σημεῖον προσχωρήσεως πρὸς αὐτήν· ἡ ἀρνησις δὲ ἀφ' ἑτέρου θὰ μᾶς καθίστα ἐχθροὺς πρὸς τὴν . . . φίλην τοῦ προέδρου Μοντουσσέ ! . . . Ἰδοὺ τώρα δίλημμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου μᾶς περιπλέκει ἡ ἀπερισκεψία τῆς Ἑρμας· πραγματικῶς ὅμως, τίποτε ἄλλο παρὰ ἀνοησίας δὲν διέπραξε καθ' ὅλην τὴν τὴν ζωὴν. Αὐτὸ εἶναι ἀφόρητον ! μία Πολωνίς νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν νὰ μᾶς διευθύνῃ εἰς τὰς ἀμνηχανίας μας !

Ἡ Θηρεσία οὐδεμίαν εἶπε λέξιν δυναμένην νὰ παροξύνῃ τὴν ζωηρὰν ταύτην ὀργήν, ἣν ἴσως ἐνόμιζεν προσπεποιημένην.

— Ἐπὶ τέλους, φιλάττη, θὰ πράξωμεν ὅ,τι ἀποφασίζεις σὺ, εἶπεν ὁ Ἀλδέρτος μετ' ἐπιμονῆς ὑπερηφάνου, ὁμοίως πρὸς μεγαλοπρεπῶς προαίοντα βαθυκαίτην ἵππον, ὅστις πλήττει ἐπανειλημμένως τὸ ἔδαφος, ὅπου ἀπαξ προσέκοψαν οἱ πόδες του.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Θηρεσία ἐνθυμουμένη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, καθ' ἣν εἶχεν ὁμώσει ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ φανῇ ζηλότυπος, ἀπῆντησεν.

— Ἀποφασίζω ὑπὲρ τῶν πτωχῶν· ἀγνοῶ καὶ θέλω ν' ἀγνοῶ ὅποια ἄχθη βαρύνουσι τὴν συνείδησιν τῆς κ. Σανδολέν, σοὶ λέγω δὲ, ὥς μὴ κρίνωμεν ἵνα μὴ κρινθῶμεν.

— Ἡ μάλλον : ὥς μὴ κρίνωμεν διὰ νὰ δικάσθῃμεν ἐν ἐμῇ γνώμῃ πυρρωνιστοῦ.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ χάσωμεν ἐκουσίως, ἐνῶ ἔχομεν δίκαιον, διὰ νὰ μὴ τύχῃ νὰ πράξωμεν ὥς συμβουλεύει ὁ πυρρωνισμὸς ;

— Ὡ ! ἀγαπητή, πολὺ, βλέπω, προωδεύσαμεν εἰς τὴν σύγχρονον ἀνθρωπίνην σύνοδον !

— Καὶ ὀφείλομεν νὰ προωδεύσωμεν ! ὑπάγομεν λοιπὸν σήμερον πρὸς τὴν γειτονά μας ;

— Πρὸς τί τόση σπουδὴ ; πρὸς τὸ παρὸν μία ἐπιστολὴ ἀρκεῖ.

— Προτιμῶ νὰ μὴ φανῇ ποτε ἡ γραφὴ σου ἢ ἡ γραφὴ μου μεταξὺ τῶν ἐπιστολαρίων τῆς κυρίας αὐτῆς.

— Ὅπως θέλεις, εἶπεν ὁ Ἀλδέρτος.

Ἐθλίβετο κατὰ βάθος ὁ δυστυχὴς μαντεύων τὸν λόγον τῆς προσπεποιημένης γενναιότητος τῆς συζύγου του, ἀλλ' ἄφ' ἑτέρου οὐδὲν ἀπεδείκνυε διακυβερώμενος ὑπὸ τῆς ὑπερηφάνειας τῆς συζυγικῆς τιμῆς, ἥτις, ὡς αὐτὴ ἡ συζυγικὴ τιμὴ, συννεοί ἐνίοτε εἰς θερμὴν περίπτυσιν τὰς δύο ψυχὰς, αἵτινες συνεκρατοῦντο ψυχρῶς, καίτοι πρὸ πολλοῦ διεφλέγοντο ὑπὸ τοῦ πόθου τοῦ ν' ἀσπασθῶσιν ἀλλήλας.

Τὴν ἐπιούσαν λοιπὸν μετέβησαν πρὸς τὴν ὥραίαν γείτονα, ἐπιθυμῶν ἐκάτερος νὰ καταδείξῃ πρὸς τὸν ἄλλον ὅτι ἦτο ἀνδρείότερος ἢ ὥστε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ πρὸ τοῦ ἀκανθώδους σημείου.

— Κυρία, εἶπεν ἡ Θηρεσία ψυχρῶς πως, ἐπιθυμῶ νὰ ἐγγραφῶ εἰς τὸν κατάλογον τῶν μελλόντων νὰ διαπορθμευθῶσιν εἰς Μελλίμερί, καὶ σὰς εὐχαριστῶ διότι ἐσχετε τὴν ἀδρότητα νὰ μὰς παραχωρήσῃτε θέσεις.

— Πῶς λοιπὸν, κυρία ! θὰ ἡρχόμην ἐγὼ πρὸς ἡμὰς διὰ νὰ σὰς προσφέρω τὰς θέσεις, ἂν δὲν ἤκουα εἰδήσεις συκοφαντούσας τὴν ὑγείαν σας.

Ἔλεγον ὅτι εἰσθε ἀσθενής, καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἐπίστευσα, διότι ποτὲ δὲν σὰς εἶδα εἰς τὸ ὑπαιθρον.

— Ὁμολογῶ ὅτι ἤλθον ἐδῶ διὰ νὰ ἐφησυχάσω· ἀλλὰ ἐπὶ μίαν ἡμέραν ὀφείλει τις βεβαίως νὰ ὑποστῇ ὀλίγην κόπωσιν χάριν τῶν ττωχῶν.

Ἐν τῇ ἄλλῃ ἄκρα τῆς αἰθούσης νεαρὰ γυνὴ ὥραία καὶ φιλάρεσκος οὐχ ἦττον ἢ ἡ οἰκοδέσποινα, συνδιελέγετο μετὰ κυρίου φέροντος κομψοπρεπέστατον περιλαίμιον, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἑκτασίς ἦτο εὐρυτάτη, τὸ ζεῦγος τοῦτο οὐδόλως εἶχε διαταράξει τὸν ροῦν τῆς ὀμιλίας αὐτοῦ ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν νέων ἐπισκεπτῶν.

— Πλησιάζε, Βαλεντίνη ! ἀνέκραξεν ἡ κ. Σανδολέν· ἐν ἰσκέλεις τόσον εὐαρέστους σπανίως ἔχομεν.

Εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς προειληθείας διακόψαντες τὴν λαθραίαν διωδίαν τῶν οἱ δύο διαλεκταί, προὔχωρναν οἷονεὶ ἀθύμως.

— Ἡ ὑποκόμισσα δὲ Ναβασέλ, ὁ πρίγκηψ δὲ Καδαμπινό, εἶπεν ἡ οἰκοδέσποινα.

Ἀποτεينوμένη δὲ πρὸς τὴν Θηρεσίαν, προσέθηκε :

— Ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπεθύμουν νὰ σὰς παρουσιάσω, διπλασθὲν τὸν κ. Σανδολέν, δυστυχῶς δὲν δύναμαι, τὴν στιγμὴν ταύτην, διότι ἐξῆλθε διὰ νὰ φωτογραφῇ μερικά τοπεῖα.

— Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀποφεύγει τὰ ὥραϊα ἐμψυχα πρότυπα τῆς φωτογραφίας, τὰ ὅποια ἄλλοι ἐπιζητοῦσιν, εἶπεν ὁ Ἀλδέρτος χαριτολογῶν, καὶ ρίπτων ἐπὶ τοῦ πρίγκηπος ἀδιάφορον βλέμμα, ὅπερ ὅμως οὗτος ἐξέλαθεν ὡσεὶ λέγον : « πῶς λοιπὸν δὲν εὔρες σὺ αὐτὴν τὴν φράσιν ; »

— Ὡ ! οἱ Γάλλοι ! ὁποῖον πνεῦμα, ὁποῖαν χάριν λόγου ἔχουν ! . . . ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

— Τὸ ἐμψυχον πρότυπον, εἶπεν ἐπεξηγοῦσα ἡ Μαγδαλινῇ, περιφρονεῖ ὁ σύζυγός μου, καὶ μόνον ἡ φύσις τῷ ἐνδιαφέρει, τὸν ἀπορροφᾷ, οὕτως εἰπεῖν.

Μόλις μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπανέρχεται συνήθως ἐκ τῶν περιπάτων του.

— Κρίμα ! ὑπέλαθεν ὁ Σενάκ μετὰ τόνου εἰρωνείας· ἰδοὺ τὸ πρῶτον μέρος τῆς τέχνης ταύτης· δὲν δύναται τις νὰ φωτογραφῇ καὶ τὴν νύκτα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Θηρεσία εὐρίσκετο ἐκτεθειμένη εἰς τὰς οὐχὶ λίαν εὐαρέστους πρὸς αὐτὴν φιλοφρονήσεις τοῦ ξένου, ὅστις, καίπερ τηρῶν ἔθος καταδεικνύον ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ ἡμεμπτον τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἐφαίνετο ὅμως ἔτοιμος νὰ κλίνη ρομαντικῶς τὰ γόνατα πρὸ αὐτῆς.

— Ὡ ! ἡ κόμισσα δὲ Σενάκ ! ἡ φραισιότατη τῶν ξανθῶν Παρισιανῶν κυριῶν ! ἡ χρυσόκομος Παναγία, ὡς σὰς ὀνομάζομεν. Ὡ, αὐτὴ ἡ κόμη ἡ καλλιπλόκαμος καὶ χρυσολαμπῆς πόσον στιλπνὸς καὶ μεγαλοπρεπὴς βασιλικὸς πέπλος θὰ ἦναι ὅταν καταρρέῃ ἐπὶ τῶν ὤμων εἰς πλούσια κύματα !

Ἡ Θηρεσία, ἀμνηχανοῦσα, προσεῖδε τὸν σύζυγον αὐτῆς, ἀλλ' οὗτος μοναδικὸν πρότυπον φαινομενικῆς ἀδιαφορίας ἀποβαίνων, συνδιελέγετο μετὰ τῆς κ. δὲ Ναβασέλ, ἡρεμώτερος ἢ ὅσον θὰ ἐφαίνετο ἂν ἤκουε τὸν ξένον ἐξαίροντα τὸ κάλλος τοιχογραφίας τινὸς τῆς Πομπηίας. Ἀναγκαζομένη ὅθεν νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτὴ ἑαυτὴν ἡ νεαρὰ γυνὴ, προσεπάθησε νὰ στρέψῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ὥραίας Μαγδαλινῆς τὸν δίκην ἡφαιστείου πλημμύρας ἀκράττητον ροῦν τοῦ φλογεροῦ πρὸς αὐτὴν θαυμασμοῦ.

— Νομίζω, εἶπε προσδύλουσα τὴν ὥραϊαν Μαγδαλινῇ, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ξανθῆς κόμης εὗρον ἐδῶ κινδυνώδη ἀντίπαλον.

— Ὡ ! τοῦτο εἶναι ἀστείον ! ἀνέκραξεν ἡ ὑποτιθεμένη ἀντίπαλος ὑπτιάζουσα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον ἐν ὁρμῇ θυροῦδους γέλωτος. Βαλεντίνη, ἄκουσε, ἡ κ. δὲ Σενάκ νὰ ἐπαινῇ τὸ χρῶμα τῆς κόμης μου ! ἀποτεινομαι πρὸς σὲ ἰδιαιτέρως διότι διηγείσαι τόσον καλῶς ! . . .

Ἡ Βαλεντίνη, γυνὴ ὀρίμου ἡλικίας ὡχρομελάγχρους καὶ πως εὐσαρκος, ἐγέλασε ζωηρῶς, ἀλλ' ὅλως ἀθορυβῶς, καὶ κλινάσα ἐπανειλημμένως τὴν κεφαλὴν, εἶπε σοβαρῶς :

— Θὰ τὸ ἀναφέρω εἰς τὸν Δουμᾶν διὰ νὰ τὸ παρενθῇ εἰς τὸ προσεχὲς ἔργον του.

Ἡ δυστυχὴς Θηρεσία διηρωτᾷτο ἀλγεινῶς διὰ τὴν φράσιν αὐτῆς ἐκίνησε τὴν ἐκπληξιν, εὐσπλαγχνιζομένη δὲ πρὸς τὴν ἀμνηχανίαν αὐτῆς ἡ οἰκοδέσποινα,

— Ἀγαπητὴ κυρία, εἶπεν, ὀφείλω νὰ ἐξομολογηθῶ πρὸς ὑμᾶς ὅτι φυσικῶς ἡ κόμη μου ἔχει χρῶμα ἀόριστον καὶ διόλου ὥραϊον· οὔτε μέλαν, οὔτε ξανθόν, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο. Τὴν βάρφω λοιπὸν ἐπιμελῶς, ὡς βλέπετε. Πρὸ δύο μηνῶν, ὅτε ἐμελλόν νὰ ἐλθῶ ἐδῶ ἀναχωροῦσα ἐκ Παρισίων, ἠγόραζον τὰ ἀναγκαῖα ὑντα πράγματα μετὰ τῆς κ. δὲ Ναβασέλ. Ὅτε εἰσῆλθομεν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κομμωτοῦ μου διὰ ν' ἀγοράσω βαφὴν, γνωρίζετε τί τῷ ἐξήντησα ; νὰ κατορθώσῃ νὰ δώσῃ εἰς τὴν κόμην μου τὸ θαυμασιόν ξανθὸν χρῶμα τῆς κ. δὲ Σενάκ. Ἀλλὰ πραγματικῶς ! . . . αὐτὸ εἶναι ἀλθιές, ἀναντίρρητον ! . .

Ἡ Θηρεσία ἔψωσε μελαγχολικῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὸ κάτοπτρον, ὅπως ἴδῃ ἂν πράγματι τοῦτο ἦτο

ἀληθές. Ὁ δὲ Ἀλδέρτος, βλέπων τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτῆς, ἐσπευσε πρὸς βοήθειάν της.

— Στενοχωρεῖσαι, ἀγαπητή μου πρὸ τῶν κολακευτικῶν αὐτῶν φιλοφρονήσεων; τὸ ἐννοῶ δὲν εἶσαι συνειδημένη εἰς αὐτάς. Ἐπιθυμεῖτε νὰ ὁμιλήσωμεν ἐπ' ὀλίγον περὶ τῶν ναυσιδρομητῶν μας; εἶπε στρεφόμενος πρὸς τοὺς λοιπούς.

— Τότε ἡ κ. Σανδολὲν ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα.

— Τὸ ἀτμόπλοιο ἐνφωκιάσθη ἤδη, ὁ καλλιτέρας θαλαμοστόλος τῆς Γενεύης τὸ διακοσμεῖ. Εἰς τὴν ἀκτὴν θὰ ἔχωμεν ὀρχήστραν χορευτικὴν καὶ γεῦμα ὅχι εὐκαταφρόνητον, νομίζω. Τὴν ἐσπεραν μετὰ τὰς ναυσιδρομίας, δειπνοῦμεν εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ πάλιν εἰς τραπέζας χωριστάς, πιστεύω δὲ ὅτι ἡ κ. δὲ Σενάκ θὰ τιμῇ τὴν ἰδικὴν μου τράπεζαν. Θὰ ἔχω τὴν ἀγαπητὴν δούκισσαν δὲ Ἀωταρὲ μετὰ τῶν προσκεκλημένων της καὶ τινὰς ἄλλους φίλους, τὸν Λουζινάρ, τὸν δημοσιογράφον, τὸν μέλλοντα ὑπουργὸν τῶν οικονομικῶν Βεριζά, τὸν Μοντευσσέ. . . .

— Τὸν μέλλοντα σφραγισθῆναι τοῦ κράτους, ἐξυκολούθησεν ὁ Σενάκ ἀταράχως καὶ σοδαρῶς. Βλέπω ὅτι θὰ εὐρεθῶμεν ἐν μέσῳ ἐκλεκτῆς ὁμιλήσεως, καὶ πιστεύω ὅτι ὁ κ. Σανδολὲν τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ παραιτήσῃ ἐπὶ μικρὸν τὴν ἄψυχον φύσιν.

— Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκοιμήθη ἐπιστολὴ πρὸς τὴν κ. Σανδολὲν, ἥτις ζητήσασα συγγνώμην ἀνέγνωσεν αὐτήν.

— Ὡ! θὰ ἔχωμεν ὀλόκληρον τὴν συμμορίαν Θιλοριέ, ἀνέκραξε μετ' ἀπλῆτου χαρῆς τεινόνσα τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Βαλεντίνην. Ἡ Λίζα μοι ἀναγγέλλει ὁκτὼ ἢ δέκα ἀκόμη πρόσωπα.

— Τί σημαίνει συμμορία Θιλοριέ; ἠρώτησεν ὁ Ἀλδέρτος μειδίων· βλέπετε τὸ πρῶγμα μοι ἐνδιαφέρει, διότι θὰ ἐπιβῶ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου μὲ τοὺς ληστές.

Ἡ Βαλεντίνη, ἣν κατέβλησεν ὁ ὅλος ἀπροκαλύπτως ἐκφραζόμενος θαυμασμὸς τοῦ Ἰταλοῦ πρὸς τὴν Θηρεσίαν, εἶπε μετ' ἐμφαντικῆς ὀξύτητος.

— Ἡ αἰθουσα τῆς Λίζας Θιλοριέ εἶναι πασίγνωστος εἰς ὅλους τοὺς Παρισιανούς.

— Βλέπετε λοιπὸν τὴν στιγμὴν ταύτην, ἀγαπητή, ἥτις δὲν εἶναι πασίγνωστος! εἶπεν ἡ Μαγδαλνή ὑπεραυτιζομένη τὸν κόμην, μὴ πιστεύεις ἀνεξαιρέτως πᾶν ὅ,τι σοὶ καυχᾶται αὐτὴ ἡ ἀδιάκριτος!

— Ἀφ' οὗ σοὶ εἶναι ὀχληρά. διὰ τί ἐχάρης τόσον ὅταν ἤκουσες ὅτι θὰ τὴν ἔχῃς εἰς τὸ ἀτμόπλοϊόν σου;

— Ὡ! ἐξ αἰσθήματος ἀπλῆς φιλανθρωπίας, διότι κατ' ἀναλογίαν ἐξογκοῦται ὁ ἔρανος. Ἐὰν μόνον τὴν καλαισθησίαν μου συνεβουλευόμην. . . .

— Ναί! . . . συχνάκις διέρχομαι ἐκεῖ ἐν ἡμῶρον, εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι ἡ τριακοντάλεπτος αὐτὴ διαμονὴ μοι συγχωρεῖται ἐκάστοτε.

Ὁ Ἀλδέρτος ἐτέρπετο ἀκούων τὴν συναυλίαν τῶν δύο φίλων, τὴν ὁποίαν ποθοῦσα νὰ λύσῃ ἡ Μαγδαλνή, ἐστράφη πρὸς αὐτόν.

— Μὴ τρομάζετε, τῷ εἶπε. Παρατηρητῆς, ὁποῖος μαντεύω ὅτι εἶσθε, θὰ εὐχαριστηθῇ βεβαίως λαμβάνων τὴν εὐκαιρίαν νὰ μελετήσῃ τὴν κοινωνίαν ἐπὶ τινὰς ὥρας. Ἡ Λίζα εἶναι γυνὴ εὖμορφος, καὶ ἀγαθὴ κατὰ βάθος, ἡ ὁποία, ὥς θὰ ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας, ἐγγνώρισε πᾶσαν ἄλλην ἡδονὴν ἐκτὸς τῶν πνευ-

ματικῶν. Ἀποδίδει μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φήμην, καίτοι δὲ δὲν τὴν κατακρίνω διὰ τοῦτο, ἐννοῶ ὅμως ὅτι διαβλέπει ἀμφότερα ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀσθενῆ των ἀποψιν· διότι «πνεῦμα» αὐτὴ λέγουσα, ἐννοεῖ τὴν κομψολογίαν καὶ «δόξαν» τὰς πολυτελεῖς αἰθούσας.

Ἐπὶ εἰκοσὶν ὅλα ἔτη εἰργάσθη ἀνεκδοτῶς ὥπως ἀπαρτίσῃ αἰθουσαν τοιαύτην, ἡ ὁποία σήμερον λαβοῦσα ὑπαρξιν τέλος, ἀποτελεῖ ἓνα τῶν ἰσχυρῶν παράγοντων, οἵτινες δημιουργοῦσι βαθμυδὸν ἐν Παρίσι τοὺς δημοσιογράφους, τὰς ἀγυρτικὰς διὰ τοῦ τύπου εἰδοποιήσεις καὶ τὸν ἐνθερμον ἀλληλοθαυμασμόν. Ἡ δὲ τοιαύτη δημιουργικὴ δύναμις τῆς αἰθούσης της, κατ' ἐμέ, ἀπορρέει ἐκ τοῦ ὅτι ἡ οἰκοδόμησις καὶ οἱ θαμῶνες ὅχι μόνον στενῶς συνδέονται πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκην ἀλλήλων ἔχουσι. Πᾶς λόγιος ἢ καλλιτέχνης, πᾶς ἄνθρωπος ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀποζῶν ἢ προσδεύων κατὰ λόγον τῆς κυκλοφορίας τῆς φήμης του εἰς τὸ δημόσιον, θὰ διέπραττε μέγα σφάλμα ἂν δὲν ἐπεσκέπτετο τὴν πολυξενον ἐκείνην αἰθουσαν. Δι' αὐτοὺς ὁ οἶκος τῆς Λίνας εἶναι μικρὸν χρηματιστήριον, οὕτως εἰπεῖν, ὅπου συντελεῖται ἡ ὑπερτιμῆσις τῆς φιλολογικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς ἀξίας καὶ παρασκευάζεται ἡ πόμπησις τῶν ἐπιτυχῶν.

Διὰ τοὺς ἀπλοῦς περιέργους ἀφ' ἑτέρου εἶναι μόνον περιέχον τελείαν συλλογὴν τῶν ἀγαθμάτων τῶν συγχρόνων διασημοτήτων, ἐν τῷ ὁποίῳ ὅμως αἱ περιβλεπτοὶ μορφαὶ ζῶσι καὶ ὁμιλοῦσι θαυμασίως καὶ δειπνοῦσι μάλιστα λουκουλλικώτατα.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ Ἰταλὸς πρίγκηψ μέχρι ζωηροτάτων διαβεβαιώσεων φθάνων, ὠρκίζετο πρὸς τὴν Θηρεσίαν ὅτι «πᾶν ἔργον ὑπερτετικώτερον αὐτῆς οὐδέποτε καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του συνήντησε;»

Καίτοι δὲ, ὑψηλοφώνως λαλῶν, καταφαίνετο ξένος πρὸς πᾶσαν ὀπισθοδουλίαν, οὐχ ἥττον ἢ νεαρὰ γυνὴ περιέπεδεν εἰς ἀμηχανίαν τοσαύτην, ὥστε ὁ σύζυγός της ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον τὸ ν' ἀπολυτρώσῃ αὐτὴν τοῦ μαρτυρίου ἐγειρόμενος πρὸς ἀναχώρησιν.

— Δὲν γνωρίζεις τοὺς Ἰταλοὺς μεγιστάνας, τῇ εἶπεν ὅταν εὐρέθησαν μόνον ἐπιθυμῶν νὰ ἐμψυχώσῃ αὐτήν, καὶ ἰδίᾳ τοὺς Νεαπολίτας. Φαντάζομαι, καὶ μὴ ἀμφίβαλλε περὶ τούτου, ὅτι τοῦ πρίγκηπος τούτου τὰ μέγαρα εἶναι ἰδρυμένα εἰς τὰς πυριφλογεῖς κλιτύας τοῖς Βεσουβίου. Ἀλλὰ οἱ Ἰταλοὶ μόνον ὅταν εὖρωσι τὴν ἀπαιτουμένην σύμπραξιν ἀνακηρύσσονται νικηταί, καὶ αὐτός, ἀφ' οὗ δὲν θὰ τὸν βοηθήσῃς. . . .

— Σιωπὴ! τῷ εἶπεν ἐκείνη· δὲν σὲ ἀναγνωρίζω πλέον· τίποτε πλέον δὲν λαμβάνεις ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν.

— Φιλάτη! . . . ἀνέκραξεν ὁ Ἀλδέρτος περισφίγων τὸν εὐδαρκον βραχίονά της, δι' ἐμὲ ἐν καὶ μόνον ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι σπουδαῖον, καὶ θὰ ᾔναι πάντοτε, καὶ τὸ σπουδαῖον τοῦτο, εἰς τὸ ὅποιον αἰωνίως ἡ ψυχὴ μου ἀποδέλπει, εἶσαι σὺ, ἀγάπη μου! αἱ δυσάρεστοι φάσεις, τὰς ὁποίας διατρέχομεν τώρα, εἶναι ὄνειρον μόνον κακὸν καὶ πικρὸν, ὅπερ θὰ λησμονήσωμεν ἀναμφιβόλως ὁπόταν ἐπανέλθῃ ἡ γλυκεῖα εἰρήνη τῶν πρώτων ἡμερῶν.

— Ἀλλοίμονον! ἀπῆντησεν ἐκείνη. Φοβοῦμαι μὴ-